

Fiscale consolidatie: de eerste stapjes.

nieuws
legal, profit, Nieuws: tax,

23 april 2019

Vanaf het aanslagjaar 2020, *in casu* voor boekjaren die aanvangen op of na 1 januari 2019, kunnen Belgische groepsvennootschappen een onvolledige vorm van fiscale consolidatie toepassen. Hiermee treedt België eindelijk in de voetsporen van de meeste andere EU-lidstaten. In Nederland bijvoorbeeld bestaat het principe van de fiscale eenheid als sinds het midden van vorige eeuw. Daarom, onder het motto '*beter laat dan nooit*', probeert ook België te charmeren met de nieuwe aftrekregeling van '*groepsbijdragen*'.

Beperkte fiscale consolidatie

Dit beperkte systeem van fiscale consolidatie op vlak van vennootschapsbelasting laat groepsvennootschappen toe om winsten en verliezen met elkaar te compenseren. Het is met andere woorden geen volledige consolidatie maar een techniek van verliesoverdracht, gedefinieerd als groepsbijdragen, tussen verbonden vennootschappen.

Niet zelden blinkt de Belgische fiscale wetgever uit in het neerschrijven van complexe teksten. Welnu, het is deze keer niet anders (art. 205/5 WIB'92). De voorwaarden voor de groepsbijdragen zijn behoorlijk streng en de werking van de groepsbijdragen is ingewikkeld.

Hoe werkt het?

Via een overeenkomst kan tussen twee groepsvennootschappen fiscaal verlies van het belastbare tijdperk worden overgedragen. De regeling van 'groepsbijdrage' bestaat uit een fiscale aftrek voor de vennootschap die de bijdrage betaalt en een afzetting tegen fiscaal verlies voor de vennootschap die de groepsbijdrage ontvangt. De aandachtige lezer bemerkt dat enkel verliezen van het boekjaar zelf kunnen aangewend worden. Fiscale verliezen uit het verleden komen niet in aanmerking.

In tegenstelling tot de fiscale consolidatie op btw-vlak middels een btw-eenheid verandert er niets aan de individuele aangifteprocedure voor elke vennootschap. Er is geen sprake van een gezamenlijke aangifte in de vennootschapsbelasting. Elke vennootschap verwerkt de groepsbijdrage via de eigen fiscale aangifte. De winstgevende vennootschap neemt de groepsbijdrage in de fiscale aangifte op als een nieuwe aftrekpost in de 'Uiteenzetting van de winst'. De verliesmakende vennootschap vermeldt de groepsbijdrage in het vak van de

‘Aanpassingen in min van de begintoestand van de belaste reserves’.

Een voorbeeld illustreert de werking van de regeling. Vennootschap A heeft een winst van 1.000 en vennootschap B een verlies van -400. Middels het systeem van groepsbijdragen kan vennootschap A (gebruiker) een deel van haar winst ten belope van 400 overdragen aan B (begunstigde). B heeft hierdoor geen fiscale verliezen en A wordt slechts belast op 600.

Vergoedingsregeling

Voor het gebruik van de verliezen moet effectief een vergoeding betaald worden gelijk aan de realisatie van het belastingvoordeel dat ontstaat door de beschikking over de verliezen. Toegepast op ons voorbeeld betekent dit dat gebruiker A een vergoeding betaalt aan begunstigde B. De vergoeding is gelijk aan 400 vermenigvuldigd met het tarief in de vennootschapsbelasting.

De vergoedingsregeling zorgt ervoor dat het systeem vermogensneutraal is. Er is aldus geen sprake van vermogensoverdracht. Schuldeisers of minderheidsaandeelhouders zijn bijgevolg niet benadeeld door de regeling. De betaling van de vergoeding door de gebruiker aan de begunstigde gebeurt in het volgende belastbaar tijdperk. De vergoeding kwalificeert niet als een dividend of abnormaal en goedgunstig voordeel.

De vergoeding is fiscaal neutraal. Daarom vormt ze bij de winstgevende vennootschap een niet-aftrekbare beroepskost (verworpen uitgave). Bij de begunstigde is ze vrijgesteld van de belastbare grondslag (verhoging van de begintoestand van de reserves).

Overeenkomst

Een essentiële voorwaarde is dat de betrokken vennootschappen jaarlijks een burgerrechtelijke overeenkomst afsluiten. Ze heeft slechts betrekking op één belastbaar tijdperk. Een modelovereenkomst wordt nog via Koninklijk Besluit bekendgemaakt. De overeenkomst is een bijlage bij de aangifte vennootschapsbelasting.

Deze groepsbijdrageovereenkomst bevat onder meer de hoogte van de groepsbijdrage. Een bijdrage die actueel niet hoger kan zijn dan het verlies dat door de begunstigde in het belastbare tijdperk zou zijn geleden zonder groepsbijdrage. Het is mogelijk dat een begunstigde vennootschap partij is in meer dan één overeenkomst. In geen geval mag de cumul van de in de overeenkomsten opgenomen bedragen van de groepsbijdrage hoger zijn dan het genoemde verlies.

Verder verbindt de winstgevende vennootschap zich ertoe om aan de begunstigde een vergoeding te betalen. Zoals gezegd is deze vergoeding gelijk is aan het belastingsurplus dat zou verschuldigd zijn indien er geen groepsbijdrage is.

Welke vennootschappen?

De overeenkomst kan worden afgesloten tussen Belgische vennootschappen (of EU/EER-vennootschappen met een vaste inrichting in België) onderworpen aan de gewone regels van de Belgische vennootschapsbelasting én die verbonden zijn door:

- een rechtstreekse aandeelhoudersrelatie van minstens 90% (moeder- en dochtervennootschappen); of
- een gemeenschappelijke moeder (een Belgische of een EU/EER vennootschap) die rechtstreeks minstens 90% van de aandelen houdt in betrokken vennootschappen (zustervennootschappen).

Onrechtstreekse deelnemingen zijn uitdrukkelijk uitgesloten.

Alvorens een groepsbijdrage kan worden afgesproken moet de minimumparticipatie gedurende gedurende een onafgebroken periode van 5 jaar voldaan zijn. Periode die aanvangt op 1 januari van het vierde kalenderjaar voor het kalenderjaar waarnaar het aanslagjaar is genoemd. Behoudens bij vereffening is het tevens vereist dat de verbonden vennootschappen gelijklopende boekjaren hebben.

Bepaalde vennootschappen zijn expliciet uitgesloten. Bijvoorbeeld: vennootschappen die een onroerend goed, of een zakelijk recht op een onroerend goed ter beschikking stellen aan een bedrijfsleider, beleggingsvennootschappen, zeescheepvaartvennootschappen en diamanthandelaars.

Conclusie

De nieuwe fiscale consolidatie is een lichtpunt voor Belgische en multinationale groepen van vennootschappen. Gezien de strenge participatievoorwaarden is succes niet gegarandeerd. De toekomst zal het uitwijzen.

Contacteer ons indien u meer info wenst over dit onderwerp.

Johan Lemmens *managing partner*
(cko)
j.lemmens@atern.io